

GRADY HENDRIX

IKAR

AKO ZNIEST'
ZO SVETA
UPIRA

NÁVOD DÁMSKEHO ČITATEĽSKÉHO KLUBU

AKO ZNIESTĚ
ZO SVETA
UPIRA

GRADY HENDRIX

AKO ZNIESTŤ
ZO SVETA
UPIRA

Preložila Katarína Kvoriaková

IKAR

Grady Hendrix
THE SOUTHERN BOOK CLUB'S GUIDE
TO SLAYING VAMPIRES

Copyright © 2020 by Grady Hendrix
All rights reserved. First published in English
by Quirk Books, Philadelphia, Pennsylvania
Cover design © by Anke Koopmann, Designomicon
Cover images © shutterstock
Translation © 2026 by Katarína Kvoriaková
Slovak edition © 2026 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-575-0647-8

*Venujem Amande.
Nech už si kdekolvek.*

POZNÁMKA AUTORA

Pred niekoľkými rokmi som napísal knihu s názvom *My Best Friend's Exorcism* (*Exorcizmus mojej najlepšej priateľky*). Išlo o príbeh dvoch tínedžeriek z Charlestonu v Južnej Karolíne, ktorý sa odohrával v roku 1988. V tom čase sa celou krajinou šírila panika zo satanizmu, preto hlavné hrdinky nadobudli presvedčenie, že jedna z nich je posadnutá diablom. A odtiaľ to už ide z kopca.

Tento román som prerozprával z pohľadu tínedžerky, a keďže všetci tínedžeri majú pocit, že ich rodičia sú najhorší, preto sa aj jej rodičia správajú príšerne. Vznikla však aj iná verzia toho príbehu, prerozprávaná z pohľadu rodičov. Opisuje pocity bezmocnosti, keď vášmu dieťaťu hrozí nebezpečenstvo. Chcel som napísať o tých rodičoch, a tak sa zrodila kniha *Ako zniesť zo sveta upíra: Návod dámskeho čitateľského klubu*. Nejde o pokračovanie *Exorcizmu mojej najlepšej priateľky*, iba sa to odohráva o niekoľko rokov neskôr v rovnakej štvrti.

Vyrastal som tam. Ako dieťa som nebral svoju mamu vážne. Bola to žena v domácnosti, ktorá sa s kamarátkami stretávala v knižnom klube. Striedavo nás vozili autom, kam bolo treba, navzájom si pomáhali pri každodenných povinnostiach a nútili nás dodržiavať pravidlá, ktorým sme nerozumeli. Vtedy mi pripadli bezvýznamné. Dnes si uvedomujem, čo všetko niesli na pleciach, o čom som

v tom čase ani netušil. Prijímali rany, aby sme my mohli bezstarostne plávať životom, pretože tak to skrátka funguje – rodičia znášajú bolesť, aby ich deti nemuseli.

Táto kniha rozpráva o upíroch. Konkrétne o tom ikonickom americkom stelesnení tuláka, ktorý sa oblieka do rifloviny, chodí z mesta do mesta, nemá žiadnu minulosť ani väzby. Predstavte si Jacka Kerouaca, Shana alebo Woodyho Guthrieho. Poprípade Teda Bundyho.

Upíri sú totiž pôvodní sérioví vrahovia, ktorí prišli o všetku ľudskosť. Nemajú priateľov, rodinu, nijaké korene ani deti. Zostal im len hlad. Krmia sa zas a znovu, no nikdy sa nenasýtia. V tomto príbehu som chcel postaviť muža bez záväzkov a povinností a s neuhasiteľným apetítom proti ženám, ktorých životy vyplňa nekonečný rad povinností. Chcel som postaviť Draculu proti mojej matke.

A ako zistíte, nejde o spravodlivý boj.

PROLÓG

Táto kniha sa končí krvavo.

Každý príbeh sa začína krvou – vrieskajúce dieťa vytrhnuté z maternice, pokryté hlienom a utopené v matkinej krvi. Lenže máloktorý príbeh sa v dnešných časoch aj končí krvavo. Zvyčajne ho sprevádza návrat do nemocnice a suchá, tichá smrť v objatí prístrojov po infarkte na príjazdovej ceste či po mŕtvici na zadnej verande alebo pomalé vytrácanie sa v dôsledku rakoviny pľúc.

Tento príbeh sa začína piatimi dievčatkami, ktoré prišli na svet zaliate matkinou krvou, potom ich sestričky očistili a usušili. Až sa z nich napokon stali skutočné mladé dámy, vyškolené v umení stať sa dobrými manželkami, aby sa z nich stali dokonalé partnerky a zodpovedné matky, ktoré sa venujú domácim prácam a praniu, ktoré sú členkami kostolných kvetinových spolkov a hrávajú kocky, posielajú svoje deti na tanečnú a do súkromných škôl.

Tieto ženy ste videli. Stretávajú sa na obedoch a hlasno sa smejú, aby ich každý v reštaurácii počul. A po pohári vína strácajú hlavu. Najväčšia výstrednosť, akej sa dopustia, vyzerá tak, že si kúpia vianočné náušnice, ktoré sa dajú rozsvietiť. Priveľmi zvažujú, či si majú alebo nemajú dať dezert.

Ich mená ako vážených členiek spoločnosti sa objavia v novinách iba trikrát – pri narodení, sobáši a úmrtí. Sú

to vznešené hostiteľky. Zahŕňajú štedrosťou tých menej šťastných. Vážia si svojich manželov a dôsledne vychovávajú svoje deti. Rozumejú, prečo je dôležité vlastniť porcelán na každodenné použitie, chápu zodpovednosť za strieborný príbor zdedený po prastarej mame a hodnotu dobrého ľanového prestierania.

A kým sa skončí tento príbeh, budú celé od krvi.

Možno bude aj ich vlastná. A možno im nebude patriť vôbec. No bude z nich kvapkať. Budú sa v nej kúpať a topiť.

*Žena v domácnosti – nevýrazná, bezcenná žena alebo dievča,
definícia podľa Oxfordského slovníka, 1971*

**PLAČ,
MILOVANÁ
KRAJINA**

november 1988

1. KAPITOLA

V roku tisícdeväťstoosemdesiatosem Georgeovi H. W. Bushovi dopomohla k víťazstvu v prezidentských voľbách výzva, aby mu všetci pozorne odčítali slová z pier. Jeho protikandidát Michael Dukakis sa medzitým preháňal na tanku a prehral. Doktor Huxtable bol americký otec, *Kate a Allie* zase americké mamky a *Zlaté dievčatá* americké staré mamy. Sieť reštaurácií McDonald's oznámila otvorenie svojej prvej prevádzky v Sovietskom zväze, všetci kupovali Hawkingove *Stručné dejiny času*, no nik ich nečítal. Na Broadwayi sa začal hrať *Fantóm opery* a Patricia Campbellová bola pripravená umrieť.

Nalakovala si vlasy, priplá náušnice a na pery naniesla rúž. Keď sa však na seba pozrela do zrkadla, nevidela v ňom tridsaťdeväťročnú ženu v domácnosti s dvomi deťmi a so žiarivou budúcnosťou. Zbadala v ňom mŕtvu bytosť. Ak nevypukne vojna, prudko sa nezdvihnú oceány alebo sa Zem nezrúti do Slnka, dnes večer sa uskutoční každomesačné stretnutie literárneho spolku mesta Mount Pleasant. Lenže ona neprečítala knihu mesiaca. A to mala ešte aj viesť diskusiu. Inými slovami, čakalo ju deväťdesiat minút v miestnosti plnej žien, ktoré mali debatovať o knihe, ktorú im mala predstaviť a potom usmerňovať rozhovor.

Naozaj sa chcela do románu *Plač, milovaná krajina* ponoriť – čestné slovo! No zakaždým, keď ho chytila a prečítala

si, aká *príjemná cesta vedie z Ixopa do kopcov*, spadla Korey s bicyklom z lodenice, lebo si myslela, že ak bude dostatočne silno a rýchlo šliapať, udrží sa na vodnej hladine, alebo podpálila bratovi vlasy, keď sa pokúšala zistiť, ako blízko môže priložiť zápalku, kým sa chytia, alebo celý víkend opakovala každému, kto volal jej matke, že nemôže prísť k telefónu, lebo zomrela. Patricia sa to, pravdaže, dozvedela až vtedy, keď jej začali chodiť susedia vyjadrovať úprimnú sústrasť aj s miami duseného mäsa so zeleninou.

Kým Patricia stihla zistiť, prečo je tá cesta z Ixopa taká príjemná, z okna zasklenej terasy zazrela, ako Blue pobehuje s holým zadkom, alebo si uvedomila, že v dome vládne dokonalé ticho preto, lebo ho zabudla v knižnici v meste, a tak musela rýchlo nasadnúť do svojho Volva, trieliť po moste a cestou sa modliť, aby ho neuniesli moonisti, alebo aby sa nepokúšal zistiť, koľko hrozienu sa mu zmestí do nosa (dvadsaťštyri). Nikdy sa nedozvedela, kde presne sa Ixopo nachádza, lebo sa k nim na šesť týždňov nastahovala svokra, pani Mary, a v izbe vedľa garáže museli byť stále čisté uteráky a každý deň bolo treba prezliekať periny. Inokedy zase pani Mary nevedela vyjsť z vane, preto do nej museli dať namontovať pomocné tyče a bolo treba nájsť niekoho, kto to spraví. A potom Carter potreboval vyžehliť šortky, Korey chcela nové kopačky, lebo ich už mali všetci, no oni si ich v tejto chvíli nemohli dovoliť. Potom sa Blue rozhodol, že bude konzumovať len biele jedlo, preto mu musela každý večer variť ryžu a cesta z Ixopa naďalej viedla do hôr, ale bez nej.

Prihlásiť sa do literárneho spolku mesta Mount Pleasant jej pripadalo ako dobrý nápad. Pochopila, že musí vypadnúť z domu a spoznať nových ľudí, vo chvíli, keď sa počas večere s Carterovým šéfom nahla a začala mu krájať steak. Rada čítala, hlavne detektívky, preto bol knižný klub jasnou voľbou.

Carter to navrhol aj preto, lebo celý jej svet bol pre ňu jednou veľkou záhadou a ona mu nemohla ani protirečiť. *Patricia Campbellová a tajomstvo troch teplých jedál denne, sedem dní v týždni, bez toho, aby vám preskočilo. Patricia Campbellová a prípad päťročného dieťaťa, ktoré večne hryzie druhých. Patricia Campbellová a záhada, ako si nájsť dosť času na prečítanie novín, keď máte pod jednou strechou dve deti, svokru a všetci potrebujú čisté oblečenie, nakrmiť a dom treba upratať a niekto musí prinútiť psa zjesť tabletky na odčervenie a niekto by si mal z času na čas umyť vlasy, aby sa ho vlastná dcéra nepýtala, prečo vyzerá ako bezdomovec.* Stačilo iba položiť niekoľko nevtieravých otázok a hneď dostala pozvanie na úvodné stretnutie literárneho spolku v dome Marjorie Fretwellovej.

Zoznam kníh na daný rok sa vždy vyberal veľmi demokraticky – Marjorie Fretwellová vyzvala členky, aby si zo zoznamu trinástich kníh podľa jej vkusu vybrali jedenásť. Potom sa ich spýtala, či by chceli odporučiť ešte nejaké ďalšie diela. Všetky sa hneď dovtípili, že ide o zdvorilostnú otázku, okrem Slick Paleyovej, ktorá nikdy nedokázala odhadnúť atmosféru v spoločnosti.

„Chcela by som navrhnúť knihu *Ako ovca na porážku: Vaše dieťa a okultizmus*,“ vyjadrila sa Slick. „Po tom, čo sa na Coleman Boulevard objavil ten obchod s krištálmi a Shirley MacLainová na obálke časopisu *Time* blúzni o svojich minulých životoch, nesmieme otáľať.“

„O takej knihe som nikdy nepočula,“ odvetila Marjorie Fretwellová. „No ak to správne chápem, tak nepatrí do kategórie veľkých diel západného sveta. Má ešte niekto nejaký iný návrh?“

„Ale...“ vyjachtala Slick.

„Niekto ďalší?“ pokračovala Marjorie.

Napokon sa dohodli na knihách, ktoré sama navrhla. Potom podľa toho, ako to Marjorie považovala za najvhod-

nejšie, prideliť diela k jednotlivým mesiacom. Moderátorka diskusie mala za úlohu otvoriť stretnutie dvadsaťminútovou prednáškou o knihe, jej pozadí a o živote autora a plynulo prejsť k diskusii medzi členkami. Hlavná diskutérka nemohla zrušiť svoju účasť ani si s nikým knihu vymeniť, inak jej hrozila značná pokuta. S literárnym spolkom mesta Mount Pleasant sa totiž nikto zahrávať nebude!

Keď už bolo jasné, že knihu *Plač, milovaná krajina* Patricia nedočíta, zavolala Marjorie.

„Marjorie,“ ozvala sa do telefónu, popritom položila pokrievku na hrniec s ryžou a stiahla ho z platne. „Tu Patricia Campellová. Musím sa s tebou rozprávať o románe *Plač, milovaná krajina*.“

„Ach, aké silné dielo!“ vzdychla si Marjorie.

„Určite,“ pripustila Patricia.

„Som si istá, že to dokážeš dobre vystihnúť,“ nadchýnala sa vedúca literárneho spolku.

„Dám si na tom záležať,“ odvetila Patricia a uvedomila si, že je to presný opak toho, čo chcela povedať.

„Aj načasovanie vyšlo výborne, verne vystihuje situáciu v Južnej Afrike,“ dodala Marjorie.

Patricii prebehol mráz po chrbte – *Aká je situácia v Južnej Afrike?*

Neskôr si nadávala do zbabelcov a hlupaní. Potom sa zaprisahala, že zájde do knižnice a vyhľadá si *Plač, milovaná krajina* v *Príručke svetovej literatúry*, no najprv musela pripraviť desiatu pre celé futbalové družstvo svojej dcéry, opatrovatelka detí zaľahla s mononukleózou a Carter musel náhle odcestovať do Columbie a bolo mu treba pomáhať s balením. Potom sa zo záchoda pri garážovej izbe vyplazil had a ona ho musela ubiť hrabľami. Vzápätí Blue vypil biellidlo na zatieranie chýb a ona s ním musela utekať k lekárovi, či nezomrie (našťastie nie). Potom sa pokúsila vyhľadať

si autora Alana Patona vo *Svetovej encyklopédii*, ktorú mali doma, no chýbal im práve zväzok s písmenom P. Vtedy si povedala, že treba dokúpiť nové encyklopédie.

Ozval sa zvonček.

„Mamííí,“ zakričala Korey z chodby na prízemí. „Prišla pizza!“

Už to nemohla odkladať. Musela sa Marjorie postaviť.

Marjorie mala pripravené pomôcky.

„Tu máte niekoľko článkov o súčasnej situácii v Južnej Afrike vrátane tých nepríjemností v meste Vanderbijlpark,“ začala. „No podľa mňa to Patricia všetko pekne zhrnie, keď nám priblíži dielo Alana Patona s názvom *Plač, milovaná krajina*.“

Všetky pohľady sa upreli na Patriciu, ktorá sedela na obrovskej ružovo-bielej pohovke. Keďže nepoznala hostiteľkin dom, obliekla si kvetované šaty a teraz mala pocit, že ženy vidia len jej hlavu a ruky, ako sa vznášajú vo vzduchu. Škoda, že ich nemohla stiahnuť do šiat a splynúť úplne. Cítila, ako jej duša opúšťa telo a vznáša sa pri strope.

„Kým však začne,“ prehovorila opäť Marjorie a všetky hlavy sa znovu obrátili k nej, „venujme minútku ticha Alanovi Patonovi. Jeho nedávne úmrtie začiatkom roka mnou otriaslo rovnako ako literárnym svetom.“

Patricia si začala lámať hlavu: *Autor zomrel? Nedávno? V novinách o tom nepísali. Mala niečo povedať? Ako zomrel? Bol zavraždený? Roztrhali ho hyeny? Dostal infarkt?*

„Amen,“ prerušila ticho Marjorie. „Patricia?“

Patriciina duša sa rozhodla, že na tomto sa zúčastňovať nemieni, a prešla rovno do druhého života. Nechala ju tam samu napospas ženám. Bola tam aj Grace Cavanaughová, ktorá bývala o dva domy ďalej, a Patricia sa s ňou rozprá-

vala iba raz, keď jej Grace prišla zaklopať na dvere s otázkou: „Prepáčte, že vás vyrušujem, ale bývate tu už pol roka a chcem vedieť, či takto mienite udržiavať svoj dvor.“

Slick Paleyová rýchlo žmurkala, drobné očká na výraznej líššej tvári upierala na Patriciu a v ruke držala pero pripravená zapisovať si do zošitka. Louise Gibbesová si odkašľala. Cuffy Williamsová si pomaly vyfúkala nos do papierovej vreckovky. Sadie Funcheová sa naklonila dopredu, hrala sa so syrovou tyčinkou a pohľadom sa vpíjala do Patricie. Jedine Kitty Scroggsová sa na ňu nepozerala, pretože hypnotizovala fľašu vína na stole, ktorú sa nik neopovážal otvoriť.

„Nuž...“ začala Patricia, „... všetkým sa nám kniha *Plač, milovaná krajina* páčila, mám pravdu?“

Sadie, Slick a Cuffy prikývli. Patricia sa letmo pozrela na hodinky a zistila, že prešlo sedem sekúnd. Mala na to všetok čas na svete. Mlčala a dúfala, že niekto vyplní ticho a niečo povie. Lenže to iba vyprovokovalo Marjorie. „Patricia?“

„Aké smutné, že nás Alan Paton opustil v najlepších rokoch a už nebude môcť napísať viac takých románov, ako je *Plač, milovaná krajina*,“ krvopotne zo seba dostala Patricia a dala sa viesť prikyvovaním žien. „Pretože táto nadčasová kniha má čo povedať aj dnes, hlavne vo svetle tých príšerných udalostí vo Vander... Vanderbille... v Južnej Afrike.“

Opäť pokývali hlavami. Patricia pocítila, ako sa jej duša vracia do tela. Odvážne pokračovala.

„Chcela som vám rozprávať o živote Alana Patona,“ dušovala sa. „O jeho dôvodoch, prečo napísal túto knihu, ale všetky tieto suché fakty ani zďaleka nevystihujú silu príbehu ani to, ako ma zasiahol a šokoval. Pri čítaní tohto diela musíte používať srdce, nie myseľ. Mali ste aj vy z nej tento pocit?“

Celé osadenstvo obývacej izby zjavne súhlasilo.

„Presne tak,“ pritakala Slick Paleyová, „áno, aj ja.“

„Južná Afrika vo mne vyvoláva veľmi silné emócie,“ pokračovala Patricia a potom si spomenula, že manžel Mary Brasingtonovej pracuje v banke a muž Joanie Wieterovej zase na burze, možno do tej oblasti investovali. „Uvedomujem si však, že táto téma vyvoláva veľa otázok, a preto by ma zaujímal váš názor. Z úcty k dielu pána Patona by sme dnes mali viesť diskusiu, nie prednášku.“

Všetky prikyvovali. Duša sa jej znovu usídlila v tele. Zvládla to, prežila. Marjorie si odkašľala.

„Patricia,“ oslovila ju, „aký máš názor na to, čo sa v knihe hovorilo o Nelsonovi Mandelovi?“

„Veľmi inšpiratívne,“ nadchýnala sa Patricia. „Vyníma sa nad všetkým a všetkými, aj keď ho tam len spomenie.“

„Nezdá sa mi,“ oponovala jej Marjorie a Slick Paleyová prestala prikyvovať. „Kde presne si to našla? Na ktorej strane?“

Patriciina duša sa opäť vydala za svetlom. *Zbohom, lúčila sa s ňou. Maj sa, Patricia. Si v tom sama...*

„Jeho slobodný duch?“ hlesla Patricia. „Preniká predsa z každej stránky.“

„Keď Paton písal túto knihu,“ namietla Marjorie, „Nelson Mandela bol ešte iba študentom práva a nepodstatným členom Afrického národného kongresu. Netuším, ako by sa jeho duch dostal do tohto diela, nieto aby sálal z každej stránky.“

Marjorie do nej zapichla ľadový pohľad.

„No,“ zachripela Patricia, lebo už bolo po nej a zo smrti jej vyschlo v hrdle. „To, čo mal ešte len spraviť. Všetko to cítiť z tej knihy. Z tej, ktorú sme čítali.“

„Patricia,“ zahriakla ju Marjorie, „ty si ju nečítala, však?“

Čas zamrzol. Nikto sa ani nepohol. Patricia nechcela klamať, ale celoživotná výchova z nej spravila dámu.

„Niečo áno,“ odvetila.

Marjorie si z hĺbky duše vydýchla a Patricii to pripadalo nekonečné.

„Pokiaľ si prišla?“ vyzvedala.

„Po prvú stranu,“ priznala sa Patricia chabo a začala blábovať: „Je mi to ľúto, viem, že som ťa sklamala, ale naša pestúnka dostala mononukleózu a nastahovala sa k nám Carterova mama a zo záchoda vyliezol had a celý tento mesiac bol veľmi ťažký. Neviem, čo viac k tomu dodať, iba že ma to mrzí.“

Pred očami sa jej zatmelo. V pravom uchu jej zvonilo.

„Ach,“ vzdychla si Marjorie. „To ty si prišla o veľa, obrala si sa o zážitok z jedného z najväčších diel svetovej literatúry. A nás si okradla o svoj jedinečný pohľad na ňu. Čo sa však stalo, už sa neodstane. Chcel by viesť diskusiu niekto iný?“

Sadie Funcheová sa zhrbila vo svojich šatách značky Laura Ashley ako korytnačka, Nancy Foxová rýchlo pokrútila hlavou ešte skôr, než Marjorie dokončila vetu. A Cuffy Williamsová střípla ako srnka pred predátorom.

„Čítala vôbec niektorá z vás knihu mesiaca?“ vypytovala sa Marjorie.

Ticho.

„Nemôžem tomu uverit!“ zvolala. „Pred jedenástimi mesiacmi sme sa všetky dohodli, že budeme čítať veľké diela západného sveta. A kam sme sa dostali, hoci neprešiel ešte ani rok? Trpkó som sa vo vás sklamala. Myslela som si, že sa chceme zlepšovať, otvárať sa novým myšlienkam a podnetom, ktoré pochádzajú aj spoza hraníc Mount Pleasant. Všetci muži hovoria: ‚Nie je veľmi múdre, aby bola žena múdra.‘ Smejú sa z nás a myslia si, že nám záleží len na vlasoch. Keď nám podarujú nejakú knihu, je to iba kuchárka, lebo v ich predstavách sme hlúpe nuly, ktoré nič nevedia. A práve ste dokázali, že majú pravdu.“

Stíchla, aby sa mohla nadýchnuť. Patricia si všimla, že sa jej medzi obočím ligoce pot.

„Dôrazne vás vyzývam,“ pokračovala Marjorie, „aby ste teraz šli domov a porozmýšľali, či sa chcete budúci mesiac stretnúť a diskutovať o knihe mesiaca *Nešťastný Jude* a...“

Grace Cavanaughová sa postavila a prehodila si kabelku cez plece.

„Grace?“ začudovala sa Marjorie. „Odchádzaš?“

„Práve som si spomenula, že mám jedno stretnutie,“ odvetila Grace. „Celkom som na to zabudla.“

„No dobre,“ hlesla Marjorie, mierne zaskočená. „Nebudeme ťa teda zdržiavať.“

„To by mi ani nenapadlo,“ odvetila.

Po tých slovách vysoká pôvabná Grace s predčasne prešedivenými vlasmi vyplávala z miestnosti.

Keď im hneď takto na začiatku došiel dych, stretnutie rýchlo rozpustili. Marjorie sa odobrala do kuchyne a znepokojená Sadie Funcheová ju nasledovala. Skľúčené ženy v hlúčiku postávali pri stole s dezertmi a diskutovali. Patricia zostala nenápadne sedieť, kým jej zdanlivo nikto nevenoval pozornosť. Potom vyštartovala z domu.

Keď sa ponáhľala krížom cez Marjorinu predzáhradku, začula akýsi huk, čosi ako *pst*. Zastala a obzerala sa.

„Pst,“ zopakovala Kitty Scroggsová.

Schovávala sa za radom zaparkovaných vozidiel na príjazdovej ceste k domu hostiteľky. Nad hlavou sa jej vznášal oblak modrého dymu a v prstoch zvierala dlhú tenkú cigaretu. Vedľa nej stála Maryellen nejaká a takisto fajčila. Kitty zamávala Patricii, aby sa k nim pridala.

Maryellen pochádzala z Massachusetts a vyhlasovala o sebe, že je feministka. A Kitty patrila k tým veľkým ženám v oblečení, ktoré by mohol niekto zhovievavo označiť za veselé – široké rozťahané svetre s rôznofarebnými odtlačkami rúk a robustné plastové šperky. Patricia mala podozrenie, že zaplietť sa s takýmito ženami je prvý krok k tomu,

aby sa dostala na šikmú plochu, ktorá by napokon viedla k sobím parohom na Vianoce alebo k postávaniu pred nákupným centrom Citadel s petičným hárkom. A pre tieto dôvody sa k nim približovala veľmi neochotne.

„Páči sa mi, čo si dnes spravila,“ pochválila ju Kitty.

„Mala som si nájsť čas na tú knihu,“ pripustila Patricia.

„Prečo?“ zahriakla ju Kitty. „Bolo to nudné. Nedokázala som sa dostať ďalej ako po prvú kapitolu.“

„Musím Marjorie napísať pár riadkov,“ pokračovala Patricia. „Ospravedlniť sa.“

Maryellen na ňu žmúрила cez dym a potom si potiahla z cigarety.

„Marjorie dostala, čo si zaslúžila,“ oznámila a vyfúkla.

„Počuj,“ začala Kitty a postavila sa chrbtom k dverám pre prípad, že by ich Marjorie sledovala a mohla jej odčítať z pier. „Budúci mesiac sa má u mňa zísť niekoľko dievčat a budeme sa rozprávať o jednej knihe, ktorú čítame. Aj Maryellen tam bude.“

„Určite nebudem mať čas chodiť do dvoch knižných klubov,“ protestovala Patricia.

„Po dnešku je s Marjoriným knižným klubom koniec,“ mienila Kitty. „Ver mi.“

„Akú knihu čítate?“ zaujímala sa Patricia, hľadala dôvod, ako odmietnuť.

Kitty siahla do kabelky z rifľoviny a vybrala lacnú brožovanú knihu, ktorú predávali v trafike.

„*Dôkaz lásky: Skutočný príbeh vášne a smrti na predmestí*,“ oznámila.

Patriciou až trhlo. Išlo o brakovú literatúru o skutočnom zločine. Kitty ju však zjavne čítala a nemohla predsa len tak niekomu povedať, že číta braky, aj keby to bola pravda.

„Neviem, či je to vhodná kniha pre mňa,“ odvetila Patricia.

„Dve najlepšie kamarátky sa pobijú so sekerami,“ presviedčala ju Kitty. „Netvár sa, že nechceš vedieť, ako k tomu došlo.“

„Jude je nešťastný z dobrého dôvodu,“ zavrčala Maryellen.

„V klube ste iba vy dve?“ zaujímalo Patriciu.

Spoza nich pípól akýsi hlas.

„Ahoj, všetci,“ ozvala sa Slick Paleyová. „O čom sa to tu bavíte?“

2. KAPITOLA

V útrobach akadémie Albemarle sa rozliehalo posledné zvonenie dňa, dvere sa otvorili a vypluli roj detí s obrovskými školskými taškami na chrbtoch. Vliekli sa k autám ako starí trpaslíci, hrbili sa pod ťarchou šanónov a učebníc spoločenských vied. Keď Patricia zbadala Korey, ťukla do klaksónu. Jej dcéra zdvihla hlavu a rozbehla sa. Patricii z toho až podskočilo srdce. Dcéra sklzla na miesto spolujazdca a školskú tašku si položila na kolená.

„Zapni si pás,“ upozornila ju matka a Korey ho zacvakla.

„Prečo ma dnes berieš zo školy ty?“ vyzvedala.

„Tak mi napadlo, že by sme sa mohli zastaviť v športovom obchode a pozrieť sa na kopačky,“ navrhla Patricia. „Nevravela si, že potrebuješ nové? A potom mám chuť na mrazený jogurt.“

Korey sa rozžiarila, a keď prechádzali po moste West Ashley, vysvetľovala jej, aké rôzne kopačky majú ostatné dievčatá, prečo ona potrebuje také s hrotmi a že musia byť určené na tvrdý povrch, nie na mäkký, lebo aj keď hrajú na tráve, kopačky na tvrdý povrch sú rýchlejšie. Keď stíchla, aby sa nadýchla, Patricia jej skočila do reči: „Počula som, čo sa stalo cez prestávku.“

Všetko nadšenie z Korey okamžite vyprchalo a Patricia oľutovala, že vôbec otvorila ústa. No musela sa s ňou o tom porozprávať. Veď na to matky sú, nie?

„Neviem, prečo ti Chelsea pred všetkými v triede stiahla nohavice,“ začala Patricia, „no bolo to od nej veľmi nepek-
né. Len čo prídeme domov, zavolám jej mame.“

„Nie!“ zvolala Korey. „Prosím, prosím, nerob to. Nič sa nestalo. Veď o nič nešlo, prosím, mami.“

Patricie sa jej matka nikdy v ničom nezastala a ona chcela, aby jej dcéra pochopila, že ju tým netrestá. Išlo predsa o dobrú vec, no Korey odmietla ísť do športového obchodu a šomrala, že nechce žiadny mrazený jogurt. Patricia mala pocit krivdy, lebo iba chcela byť dobrou mamou, no nakoniec z toho vyšla ako Zlá čarodejnica z krajiny Oz. Keď vošla do ich ulice, držala volant v smrťacom zovretí. Potom zbadala, že ich príjazdovú cestu k domu blokuje biely Cadillac veľkosti malého člna a na schodoch stojí Kitty Scruggová. Vôbec na ňu nemala náladu.

„Ahoóooj!“ zanôtila, až Patricia zaškrípala zubami.

„Korey, toto je pani Scruggová,“ predstavila ju Patricia a napäto sa usmiala.

„Teší ma,“ zamrmlala Korey.

„Ty si Korey?“ zaujímala sa Kitty. „Počula som, čo ti dnes v škole urobila dcéra Donny Phelpsovej.“

Korey zapichla pohľad do zeme, vlasy jej zakryli tvár. Patricia chcela Kitty zahriaknuť, aby neprilievala olej do ohňa.

„Keď ti nabudúce Chelsea Phelpsová spraví niečo podobné,“ pokračovala Kitty a ďalej to rozmazávala, „zakrič na celú triedu tak, aby ťa všetci počuli: ‚Chelsea Phelpsová minulý mesiac spala u Merit Scruggsovej, pocikala sa do spacieho vaku a zvalila to na psa.‘“

Patricia tomu nemohla uveriť. Rodičia by predsa nemali takto hovoriť o deťoch iných ľudí. Obrátila sa ku Korey, aby ju nepočúvala, a zbadala, ako jej dcéra ohúrene a s otvorenými ústami vypliešťa oči na Kitty.

„To vážne?“ vyhŕklo dievča.

„A ešte si aj prdla pri stole,“ dodala Kitty, „a pokúsila sa to zvaliť na nášho škôlkara.“

Patricia sa nezmohla na slovo a Korey sa rozchichotala. Smiala sa tak veľmi, že si musela sadnúť na schody. Zvalila sa na bok a lapala dych, až sa jej začalo čkať.

„Chod' dnu a zvitaj sa so starkou,“ navrhla jej Patricia. Zrazu bola Kitty nesmierne vďačná.

„No nie sú v tom veku tie deti hrozné?“ nadhodila Kitty a dívala sa za Korey.

„Sú svojrázne,“ odvetila Patricia.

„Sú ako hrozná,“ pokračovala Kitty, „nezrelé kyslé bobuľky, ktoré treba zavrieť do špajzy a vypustiť, až keď budú mať osemnásť. Aha, niečo som ti priniesla.“

Podala Patricii novú knihu v brožovanej väzbe s lesklou obálkou a titulom *Dôkaz lásky*.

„Viem, že to považuješ za brak, no nájdeš v nej vášeň, lásku, nenávisť, romantiku, násilie a vzrušenie. Je to skoro ako Thomas Hardy, len v lacnom vydaní a s ôsmimi stranami fotografií uprostred.“

„Ja ti neviem,“ bránila sa stále Patricia. „Nemám toľko času...“

Kitty sa však už pobrala do svojho auta a Patricia sa rozhodla, že túto najnovšiu záhadu pomenuje *Patricia Campbellová a jej neschopnosť povedať nie*.

Prekvapilo ju však, že o tri dni knihu dočítala.

Patricia stretnutie knižného klubu skoro nestihla. Tesne pred odchodom si Korey umyla tvár citrónovou šťavou, aby sa zbavila pieh. Dostala sa jej aj do očí. S vreskom vybehla na chodbu a narazila do kľučky na dverách. Patricia jej vypláchla oči vodou a na monokel priložila vrečko mrazeného hrášku. Potom Korey vysvetlila, že v jej veku mala rovnako veľa pieh,

ak nie viac, posadila ju na pohovku k pani Mary a zapla jej *Šou Billa Cosbyho*. Na stretnutie meškala desať minút.

Kitty bývala na farme Seewee, na osemdesiathektárovom pozemku Boone Hall Plantation, ktorý sa už veľmi dávno rozdelil na parcely ako svadobný dar akémusi veľkomožnému majiteľovi. Nejakou nešťastnou zhodou okolností či v dôsledku zlých rozhodnutí sa pozemok dostal k starej matke Kittinho manžela. A keď sa táto významná stará dáma láskavo pobrala na druhý svet, jej majetok zdedil jej najoblúbenejší vnuk Horse, Kittin manžel.

Uprostred ničoho, obklopený zatopenými ryžovými poľami a hustým borovicovým lesom, medzi rozpadnutými stodolami, ktoré obývali iba hady, stál škaredý dom s čokoládovohnedou fasádou. Po celom obvode sa tiahla prepadnutá veranda so zhnitými stĺpmi. Na povale sa usadili medvedíky čistotné a v stenách vačice. Bol to presne taký impozantný dom poznačený veľkolepým rozkladom, o akom si Patricia myslela, že ho vlastní všetci správni obyvatelia Charlestonu.

Teraz stála pred masívnymi dvojitými dverami na rozľahlej prednej verande. Stlačila zvonček, no nič sa nestalo. Skúsila to znovu.

„Patricia!“ ozvala sa Kitty.

Obzrela sa okolo seba, potom zdvihla hlavu. Kitty sa vykláňala z okna na poschodí.

„Obíď dom k bočnému vchodu,“ vysvetľovala jej. „Nevieme totiž nájsť kľúč od predných dverí.“

Kitty ju čakala pri dverách do kuchyne.

„Poď ďalej,“ vyzvala ju hostiteľka. „Mačku si nevšímaj.“

Patricia ju vlastne ani nikde nevidela, no zbadala niečo, čo ju dosť potešilo – kuchyňu v katastrofálnom stave. Na každom povrchu sa povalovali prázdne škatule od pizze, učebnice, reklamné letáky a mokré plavky. Zo stoličiek sa zosypali staršie vydania časopisu *Southern Living*. Na ku-

chynskom stole ležal rozobratý motor. V porovnaní s tým vyzeral Patriciin dom ako z magazínu.

„Takto to vyzerá, keď máš päť detí,“ ozvala sa Kitty ponad plece. „Buď múdrejšia, Patricia. Dve ti stačia.“

Predsieň vyzerala, akoby vypadla zo stránok románu *Odviata vetrom*, až na to, že pod lavínou puzdier na husle, stočenými športovými ponožkami, vypchatými veвериčkami, lietajúcimi taniermi svietiacimi v tme, hrbami pokutových lístkov za parkovanie, skladacími stojanmi na noty, futbalovými loptami, lakrosovými palicami, stojanom na dáždnyky plným bejzbalových pálok a zničeným jedenapolmetrovým gumeným stromom, ktorý trčal z kvetináča vyrobeného zo slonej nohy, nebolo prepadnuté schodisko a dubovú podlahu takmer vidieť.

Kitty sa predierala tou spúšťou a viedla Patriciu do salónika vpredu, kde Slick Paleyová a Maryellen Neviemaká sedeli na pohovke približne s piatimi stovkami vankúšikov. Oproti nim sedela na klavírnej stoličke dokonale vystretá Grace Cavanaughová. Patricia tu však žiadny klavír nevidela.

„Tak dobre!“ zvolala Kitty a naliala z krčaha víno. „Vrh-nime sa na tú vraždu sekerou!“

„Nepotrebujeme najprv názov?“ nadhodila Slick. „A vybrať knihy, ktoré budeme čítať celý rok?“

„Toto nie je knižný klub,“ pripomenula jej Grace.

„Čo tým chceš povedať?“ začudovala sa Maryellen.

„Iba sa stretávame a rozprávame o lacných knihách, ktoré sme zhodou okolností všetky čítali,“ odvetila Grace. „Nie je to ako skutočný knižný klub.“

„Ako chceš, Grace,“ odvetila Kitty a každej strčila do ruky pohár s vínom. „V tomto dome žije päť detí a najstaršie sa odsťahuje najskôr o osem rokov. Potrebujem sa zhovárať aj s dospelákmi, inak mi vybuchne hlava.“

„Veru tak,“ pritakala Maryellen. „Mám tri dievčatá vo veku sedem, päť a štyri roky.“

„Štyri roky sú taký pekný vek!“ hrkútala Slick.

„Myslíš?“ zapochybovala Maryellen a prízmúrila oči.

„Tak sme knižný klub, či nie?“ ozvala sa Patricia. Vždy chcela vedieť, na čom je.

„Sme knižný klub alebo nie sme, koho to trápi?“ odvrkla Kitty. „Ja chcem len vedieť, prečo sa Betty Gorová vrhla na svoju dobrú kamarátku Candy Montgomeryovú so sekerou a ako je, dofrasa, možné, že skončila na kusy ona?“

Patricia sa rozhládla okolo seba, aby zistila, čo si myslia ostatné ženy. Dívala sa na Maryellen v modrých džínsoch z čistiarne, s látkovou gumičkou vo vlasoch a so severanským prízvukom, na drobnú Slick, ktorá so svojimi ostrými zubami a očami ako trnky vyzerala ako zvlášť dychtivá myš. Potom na Kitty v riflovej košeli s notami zo zlatých flitrov, ako sárka víno z hrnčeka a na hlave má hniezdo ako medveď, ktorý sa práve zobudil zo zimného spánku. A napokon na Grace s pokrčenou mašľou na krku, ktorá sedela vystretá ako pravítka a s rukami dokonale zloženými v lone. Pomaly žmurkala spoza okuliarov s hrubým rámom a prezerala si ich ako sova.

Tieto ženy sa od nej až príliš líšili. Nepatrila medzi ne.

„Podľa mňa,“ ozvala sa Grace a ešte viac sa narovnala, „to dokazuje, že Betty príšerne podcenila plánovanie. Ak sa chystáte zabiť svoju najlepšiu priateľku sekerou, mali by ste si byť isté, že viete, čo robíte.“

Takto otvorila rozhovor a Patricia sa mimovoľne prichytila, že sa pridala. O knihe sa rozprávali ešte aj o dve hodiny neskôr cestou k autám.

Nasledujúci mesiac čítali *Michiganské vraždy: Skutočný príbeh hrôzovládny Rozparovača z Ypsilanti*. Na ďalší siahli po *Smrti v Canaane: Typickom prípade boja dobra so zlom*

v *novoanglickom mestečku*. Nasledovala kniha *Trpká krv: Skutočný príbeh južanskej rodinnej cti, šialenstva a viacnásobnej vraždy*. Všetky tieto diela im odporučila Kitty.

Potom spolu vybrali tituly na nasledujúci rok, a keď sa im všetky čiernobiele rozmazané fotografie z miest činu a opisy tých nocí minútu po minúte, keď k zločinu došlo, začali zlievať, Grace prišla s nápadom strieďať knihy o skutočných zločinoch s románmi. A tak jeden mesiac čítali *Mlčanie jahniat* a nasledujúci zase *Pochované sny: V myslí Johna Wayna Gacyho*. Potom prišiel na rad *Škrtič z úbočia* od Darcyho O'Briena, ktorého vystriedal Shakespeareov *Titus Andronicus*, v ktorom si matky pochutnali na koláči z vlastných detí. („Má to však háčik,“ mienila Grace, „museli by to byť obrovské koláče, ak by sa do nich mali zmestiť deti, aj keby boli pomleté.“)

Patricia to zbožňovala. Dokonca sa spýtala Cartera, či by nechcel čítať s ňou. On jej však odvetil, že sa celý deň musí zaoberať šialenými pacientmi v nemocnici, nieto aby o nich ešte aj čítal, keď príde domov. Patricia sa s tým zmierila. Tento nový (ne)knižný klub so všetkými tými travičmi, nájomnými vrahmi a anjelmi smrti jej priniesol nový pohľad na život.

S Carterom sa minulý rok prisťahovali do štvrte Old Village, pretože chceli bývať niekde, kde budú mať dostatok miesta, ticho a predovšetkým sa budú cítiť bezpečne. Netúžili iba po štvrti, ale po komunite, v ktorej dom vyjadruje, že jeho obyvatelia vyznávajú isté hodnoty. Chceli bývať ďaleko od chaosu a ustavičných zmien vonkajšieho sveta. Niekde, kde by sa deti mohli celý deň hrať vonku bez dozoru, až kým ich rodičia nezavolajú na večeru.

Rieka Cooper oddeľovala Old Village od Charlestonu, predmestia Mount Pleasant. No kým Charleston bol formálny a kultivovaný a Mount Pleasant zase jeho dedinský

bratranec, štvrť Old Village predstavovala spôsob života. Alebo aspoň v to verili jej obyvatelia. Carter pracoval dlho a tvrdo, aby si mohli konečne dovoliť nielen ten dom, ale aj daný životný štýl.

A ten tvorili duby a majestátne domy vtesnané medzi Coleman Boulevard a prístav v Charlestone, kde všetci stále mávali okoloídúcim autám a nikto nejazdil rýchlosťou väčšou než štyridsať kilometrov za hodinu.

Práve tam Carter naučil Korey a Bluea loviť kraby z móla. Najprv do mútnych vôd prístavu spustili surové kuračie krky priviazané na dlhých povrazoch a vytiahli kraby, ktorým sa v očiach nezračilo nič dobré. Potom ich rýchlo podobrali sieťou. V noci ich vodieval na lov garnátov v bielom svetle syčiaceho lampáša. Chodievali spolu na pečenie ustríc a do nedeľnej školy, na svadobné hostiny do reštaurácie Alhambra Hall a na pohreby do pohrebníctva Stuhr's. Každé Vianoce sa zúčastnili na pouličných pirátskych oslavách a na Silvestra tancovali tradičné tance vo štvrti Wild Dunes. Korey a Blue navštevovali akadémiu Albemarle na opačnej strane prístavu, mali množstvo kamarátov a pyžamových večierkov. Patricia ich všetkých spolu s ostatnými matkami rozvážala, kam bolo treba. Nikto si nezamykal dvere a všetci vedeli, kde susedia skrývajú náhradný kľúč od domu, keď niekam odcestovali. Mohli ste na celý deň odísť a nechať okná pootvárané a to najhoršie, čo sa mohlo prihodiť, bolo, že ste doma na kuchynskej linke našli spať cudziu mačku. Bolo to miesto ako stvorené na výchovu detí, úžasný priestor na rodinný život. Tiché, príjemné, pokojné a bezpečné.

Niekedy však Patricia zatúžila po zmene. Občas chcela vedieť, čoho je schopná. Príležitostne spomínala, ako pred sobášom s Carterom pracovala ako zdravotná sestra, a uvažovala, či by stále vedela siahnúť do rany a zatvoriť žilu prsta-

mi alebo či by mala dosť guráže na to, aby vyťahla rybársky háčik z viečka nejakého dieťaťa. Občas dychtila po troche nebezpečnosti. A presne na to mala svoj knižný klub.

Na jeseň roku tisícdeväťstodevätidesiatjeden Kittin obľúbený bejzbalový tím Minnesota Twins postúpil do Svetovej série. Vtedy prinútila Horsa, aby motorovou pílou spílil dve borovice na prednom dvore a bielym vápnom vyznačil zmenšené bejzbalové ihrisko. Potom pozvala všetky členky (ne)knižného klubu aj s ich manželmi, aby si zahrali bejzbal.

„Počúvajte, dievčatá,“ ozvala sa Slick na poslednom stretnutí pred zápasom, „musím uľaviť svojmu svedomiu.“

„Ježišikriste!“ prevrátila oči Maryellen. „A je to tu.“

„Neber meno Božie nadarmo,“ zahriakla ju Slick. „Viete, nerada prosím ľudí, aby hrešili...“

„Ak je bejzbal hriech, tak skončím v pekle,“ vyhlásila Kitty.

„Môj manžel... on,“ habkala Slick, pričom si Kitty vôbec nevšímala, „proste Leland by nepochopil, prečo v klube čítame také morbidne knihy...“

„Toto nie je knižný klub,“ napomenula ju Grace.

„... a nechcela som ho znepokojiť,“ pokračovala Slick, „tak som mu povedala, že spolu študujeme Bibliu.“

Celých pätnásť sekúnd sa nikto nezmohol ani na slovo. Napokon sa ozvala Maryellen. „Tvrдила si manželovi, že čítate Bibliu?“

„Zaslúži si celoživotné štúdium,“ odvetila Slick.

Ticho sa naťahovalo. Ženy si vymieňali neveriace pohľady a potom sa naraz rozosmiali.

„Myslím to vážne, dievčatá,“ naliehala Slick. „Keby sa to dozvedel, už by ma sem nepustil.“

Vtedy pochopili, že nežartuje.

„Slick,“ prehovorila Kitty vážne, „sľubujem, že v sobotu všetky do nohy vyjadríme svoj úprimný a nehynúci záujem o Božie slovo.“

A presne tak sa aj stalo.

Chlapi sa zhĺkli u Kitty pred domom, podávali si ruky a žartovali vo svojich tričkách s logom Clemsonovej univerzity a polokošeliach zakasaných do vyblednutých džínsových šortiek a na tvárach sa im zračilo víkendové strnisko. Kitty vytvorila tímy, rozdelila páry, ale Patricia trvala na tom, aby si zahrala aj Korey.

„Všetky ostatné deti šli plávať do lodenice,“ odvetila Kitty.

„Ona radšej hrá bejzbal,“ presviedčala ju Patricia.

„Nebudem nadhadzovať slabšie len preto, lebo je to dieťa,“ protirečila Kitty.

„Zvládne to,“ uzavrela Patricia.

Kitty mala silný švih na nadhadzovačskom kopci a vrhala smrtiace rýchle loptičky. Korey ju sledovala, ako vyradila Slick aj Eda. Potom prišla na pátku ona.

„Mami?“ ozvala sa. „A čo ak netrafím?“

„Iba sa snaž zahrať čo najlepšie,“ poradila jej Patricia.

„Čo ak rozbijem okno?“ pýtala sa Korey.

„Tak ti cestou domov kúpim mrazený jogurt,“ odvetila jej mama.

Keď však Korey podišla k domácej méte, Patriciou sa prevalila vlna znepokojenia. Korey držala pátku s obavami, jej špička sa triasla vo vzduchu. Zdalo sa, že má príliš tenké nohy a príliš slabé ruky. Bolo to len dieťaťko. Patricia sa pripravila, že ju bude musieť utešovať a chlácholiť, že spravila všetko, čo mohla. Kitty sa pozrela na Patriciu a ospravedľujúco pokrčila plecami, potom sa napriahla a poslala rýchlu loptičku rovno na Korey.

Loptička sa s hlasným buchnutím zrazila s pátkou a zmenila smer. Letela vysokým oblúkom ku Kittinmu do-

mu, v poslednej chvíli sa vzniesla, prehupla sa ponad strechu a dopadla kdesi hlboko v lese. Všetci, dokonca aj Korey, to mlčky sledovali.

„Bež, Korey!“ zvriskla Patricia a narušila ticho. „Utekaj!“

Korey preletela všetky méty a jej tím získal bod. Zápas sa skončil stavom šesť štyri a Korey bola na pálke pri každom jednom z tých bodov.

O pol roka bolo jasné, že pani Mary už nemôže žiť sama. Carter a jeho dvaja starší bratia sa dohodli, že sa budú v starostlivosti o matku striedať. Každé štyri mesiace pôjde bývať k inému synovi. A Carter ako najmladší bol na rade prvý.

Deň pred jej odchodom k bratovi Sandymu sa ten ozval: „My máme malé deti a nechcem, aby trávili čas s mamou, keď je taká popletená. Mali by si ju pamätať takú, aká bola kedysi.“

Carter teda zavolať najstaršiemu bratovi, ale Bobby namietal: „Mama sa nebude cítiť dobre vo Virgínii, je tu príliš chladno.“

Padli hrubé slová a potom Carter, usadený pri nohách postele, rázne zatlačil palcom do prenosného telefónu a ukončil hovor.

„Mama zostáva,“ oznámil manželke.

„Ako dlho?“ zaujímala sa Patricia.

„Navždy,“ odvetil.

„Ale, Carter...“ protestovala.

„A čo mam podľa teba robiť, Patty?“ skočil jej do reči. „Mám ju vyhodiť na ulicu? Nemôžem ju strčiť do domova dôchodcov.“

Patricia ihneď zmiernila tón. Carterovi zomrel otec, keď bol ešte malý, a matka ho vychovávala sama. Druhý brat bol od neho o osem rokov starší, takže zostali s mamou iba

oni dvaja. Čo všetko obetovala pre svojho syna, to sa stalo predmetom rodinnej legendy.

„Máš pravdu,“ privolila. „Máme veľkú izbu vedľa garáže a spravíme to tak, aby to fungovalo.“

Lenže Korey začala chodiť na druhý stupeň základnej školy a Blue sa nedokázal sústrediť na matematiku. Potreboval doučovanie, a to bol iba vo štvrtjej triede. Navyše sa nedalo vždy zistiť, čo Carterova matka zamýšľala, a každým dňom to s ňou šlo z kopca.

Frustrácia sa napokon stala hlavou črtou osobnosti pani Mary. Kedysi zbožňovala svoje vnúčatá, no keď jej teraz Blue nechtiac vylial cmar, uštipla ho do ramena tak silno, až sa mu spravila modrina. Keď sa dozvedela, že na večeru nebude pečenka, kopla Patriciu do píšťaľy. Ustavične ich žiadala, aby ju vzali na autobusovú stanicu. Patricia si po niekoľkých incidentoch napokon uvedomila, že stará pani viac nemôže zostať doma sama.

V jedno popoludnie, keď pani Mary už stihla hodiť misku s cereáliami na zem a upchať záchod pri garáži celým kotúčikom toaletného papiera, zastavila sa u nich Grace.

„Pozývam ťa na festival Spoleto,“ oznámila Patricii. „Mám lístky pre teba, Kitty, Maryellen a Slick na záverečný večer. Bolo by pekné, keby sme si spolu užili trochu kultúry.“

Patricii podskočilo srdce. Záverečný večer festivalu Spoleto sa konal vonku v parku Middleton Place. Ľudia posedávali na piknikových dekách na kopci oproti jazeru a večer spríjemňovala klasická hudba Charlestonekého symfonického orchestra. Všetko to zakončoval veľkolepý ohňostroj. Vtom však v salóniku zakňučal Ragtag a pani Mary povedala niečo hnusné.

„Mrzí ma to, ale nemôžem,“ odvetila Patricia.

„Ako ti pomôžem?“ zaujímala sa Grace.

A vtedy sa to z nej všetko vylialo. Vyrozprávala kamarátke, aký má strach, že s nimi býva pani Mary, aké je ťažké dostať deti k večeri so svokrou a aký tlak je to na ňu a Cartera.

„Nechcem sa však sťažovať,“ pokračovala Patricia. „Spravila pre Cartera nesmierne veľa.“

Grace poznamenala, ako ju mrzí, že Patricia nebude môcť ísť s nimi na Spoleto, a odišla. Patricia si vynadala, že prezradila priveľa.

Na druhý deň zastal na ich príjazdovej ceste pikap a vystúpila z neho Kitty s chlapcami. Priniesli prenosnú toaletu, chodúľku, posteľnú bielizeň, vaničky na umývanie, plastový príbor s hrubými rúčkami a škatuľu nerozbitných tanierov. Kitty vystúpila spoza volantu.

„Keď s nami bývala Horsova matka, zásobili sme sa všetkými týmito vecičkami,“ vysvetľovala. „Zajtra vám priniesieme ešte polohovateľnú posteľ. Budem musieť zohnať viac chalanov, ktorí mi ju pomôžu zdvihnúť.“

Patricia pochopila, že Grace určite zatelefonovala Kitty a porozprávala jej o jej situácii. Kým jej však stihla zavolať a poďakovať, ktosi znovu zvonil pri dverách. Na prednej verande stála nízka buclatá černoška s iskrou v oku. Vlasy mala upravené do staromódneho účesu ako helma a oblečené mala biele nohavice, bielu tuniku zdravotnej sestry a fialový sveter.

„Pani Cavanaughová mi povedala, že sa vám možno zídeme moja pomoc,“ oznámila žena. „Volám sa Ursula Greenová a starám sa o starých ľudí.“

„To je od vás veľmi milé,“ začala Patricia. „Lenže...“

„A takisto príležitostne opatrujem deti bez nároku na odmenu navyše,“ pokračovala pani Greenová. „Nie som pestúnka, ale pani Cavanaughová vravela, že možno sa budete občas potrebovať vzdialiť z domu. Účtujem si jedenásť dolárov za hodinu a trinásť za hodinu v noci. Môžem de-

tom aj navariť, nemám s tým problém, ale nechcem, aby sa to dialo pravidelne.“

Vychádzalo to lacnejšie, než by si Patricia pomyslela, stále si však nevedela predstaviť, že by bol niekto ochotný zapodievať sa pani Mary.

„Kým sa rozhodnete zostať,“ ozvala sa Patricia, „dovoľte, aby som vás najprv zoznámila so svokrou.“

Prešli na zasklenú terasu, kde pani Mary sledovala televíziu. Stará žena sa nazlostila, že ju vyrušujú.

„Kto je to?“ zavrčala.

„Toto je pani Greenová,“ predstavila ju Patricia. „Pani Greenová, dovoľte, aby som vám predstavila...“

„A čo tu chce?“ odvrkla pani Mary.

„Prišla som vás učesať a nalakovať vám nechty,“ oznámila pani Greenová. „A neskôr môžeme spolu aj niečo zjesť.“

„A prečo to nemôže spraviť tamtá?“ zlostila sa pani Mary a hrčavým prstom ukázala na Patriciu.

„Lebo tamtej ste už zožrali všetky nervy,“ odsekla pani Greenová prosto. „A ak si tamtá trochu neoddychne, mohla by vás zhodiť zo strechy.“

Pani Mary sa nad tým na chvíľu zamyslela a potom vyhlásila: „Mňa nikto hádzať zo strechy nebude.“

„Keď sa budete aj ďalej takto správať, možno jej s tým pomôžem,“ dodala pani Greenová.

O tri týždne už sedela Patricia na zelenej deke v parku Middleton Place a počúvala Händelovu *Hudbu pre kráľovský ohňostroj* v podaní Charlestonského symfonického orchestra. Nad hlavou sa jej rozprskli prvé svetlice, ktoré posievali nebo ako horiace zelené púpavy. Ohňostroje ju vždy dojímali. Ich príprava si vyžadovala množstvo času a úsilia, aby boli dobré, no vždy sa skončili veľmi rýchlo. Mohla si ich vychutnať iba hústka ľudí.

Vo svetle ohňostroja sa pozrela na ženy okolo seba. Grace na záhradnom ležadle počúvala hudbu, Kitty driemala na chrbte a plastový vínový pohár sa jej nebezpečne nakláňal v ruke, Maryellen vo svojom overale s vystretými nohami si užívala to najlepšie z Charlestonu a Slick s nohami zloženými pod sebou a naklonenou hlavou počúvala skladbu, akoby to bola jej domáca úloha.

Patricia si uvedomila, že s týmito ženami sa stretáva každý mesiac posledné štyri roky. Rozprávala sa s nimi o svojom manželstve, o deťoch aj sa na ne hnevala a pohádala sa s nimi, videla ich plakať a kdesi medzi všetkým tým krviprelieváním, šokujúcimi tajomstvami mestečiek, nezvestnými deťmi a skutočnými prípadmi, ktoré navždy zmenili Ameriku, si uvedomila dve veci – boli v tom všetky spolu a vedeli, že keby im ich manželia založili životné poisťky, mali by vážny problém.